

Zápis

datum, místo	25. června 2019, A-2082 Hardegg, informační centrum NP Thayatal
téma / projekt	Přeshraniční výměna zkušeností z oblasti managementu chráněných území – třetí setkání: Krajinná matrix
zapsal	Robert Kraner, Energie- und Umweltagentur NÖ (eNu)
účastníci	44 účastníků z Česka a Rakouska (viz bod 2.)

„Connecting Nature“, program INTERREG V-A AT-CZ, WP 4

Účastníky přivítali Christian Übl (NP Thayatal), Lucie Štefanská (AOPK) a Robert Kraner (eNu), poté následovaly příspěvky. Bohužel se nemohl zúčastnit nikdo za Mendelovu univerzitu, proto odpadl příspěvek „Územní plánování a příroda v České republice“. Místo toho zahájila Lucie Štefanská příspěvkem k migračním koridorům.

1. Lucie Štefanská, AOPK – Migrační koridory pro velké savce

Se změnami zemědělství se přetváří krajinná matrix. Pestrá mozaika přírodních stanovišť mizí. Nahrazuje ji krajina rozsáhlých monokulturních hospodářských ploch bez stromů a keřů, krajina, kde ve smrkových lesích rostou stromy vysázené v řadách. Na jedné straně čelíme scelování malých různorodých polí, jejichž hranice bývaly lemovány remízky – mozaikovitost klesá, na straně druhé se původní krajina fragmentuje. Fragmenty, které vznikají, však již nevytváří pestrou mozaiku přírodních stanovišť. Jedná se o izolované ostrovy v krajině intenzivně využívané člověkem.

Fragmentace krajiny způsobená odlesňováním, intenzivním zemědělstvím a rychle se rozvíjející sídelní a dopravní infrastrukturou je celosvětově jednou z nejvýznamnějších hrozeb pro biodiverzitu. Větší fragmenty původních stanovišť vytvářejí jádrové oblasti, lokality trvalého výskytu volně žijících ohrožených živočichů. Zdaleka ne všechna jádrová území jsou však chráněná území a jen zlomek z chráněných území je vysloveně bezzásahový. Fragmentovaná navíc mohou být do jisté míry i samotná jádrová území. Pro mnoho živočichů je zcela zásadní pohyb jedinců i mimo tato prostorově značně omezená území.

Přitom v krajině přímo podléhající vlivům civilizace živočichové narážejí na tzv. migrační bariéry. Jedná se o struktury a plochy využívané člověkem, které způsobují zmíněnou fragmentaci krajiny – frekventované silnice, železnice, rozrůstající se města, průmyslové zóny, rozsáhlé plochy bezlesí.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

Mnohé z těchto bariér jsou zdrojem zvýšené mortality volně žijících živočichů. A zcela zásadní je pak negativní efekt migračních bariér na dlouhodobou stabilitu populací těch živočišných druhů, které mají vysoké prostorové nároky. Zástupci těchto druhů se vydávají hledat potravu, nová teritoria a vhodné partnery daleko od svých (původních) domovských okrsků. Pokud však nemohou volně procházet krajinou, může v konečném důsledku docházet k oslabení výměny genetické informace mezi lokálními populacemi, a tudíž k postupnému narušení jejich dlouhodobě stabilního stavu.

Proto by jednou z priorit ochrany přírody měla být i ochrana konektivity krajiny, a to včetně ochrany migračních koridorů velkých savců. Konektivita krajiny, konkrétně problematika migračních koridorů, je v ČR předmětem výzkumu a tématem řešeným v rámci aktivit státní ochrany přírody již více než 10 let. V současné době existuje koncept ochrany migračních koridorů, jehož hlavní součástí je mapový podklad „Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců“. Tento podklad je výsledkem syntézy nálezových dat (cílové druhy: rys, medvěd, vlk, los, jelen), habitatových modelů, závěrů hodnocení prostupnosti bariér a analýzy konektivity krajiny. Mapový podklad je tvořen vrstvou sestávající z jádrových území (území s potenciálem pro trvalý výskyt alespoň jednoho z cílových druhů), migračních koridorů, které jádrové oblasti optimálně propojují, a kritických míst. Kritická místa jsou součástí koridorů. Jsou to místa problematická, pro cílové druhy obtížně prostupná, nebo do budoucna více ohrožená postupující fragmentací a rozšiřujícími se migračními bariérami. Mapový podklad Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců se má do budoucna stát závazným podkladem pro územní plánování.

V rámci projektu ConNat se na české straně realizuje monitoring kritických míst v projektovém území (Jižní Čechy, Vysočina, Jižní Morava) s cílem ještě více zpřesnit stávající mapový podklad sítě migračních koridorů a vytvořit databázi míst, jejichž prostupnost je třeba i do budoucna prioritně kontrolovat. V rámci monitoringu dochází k hodnocení míst z hlediska prostupnosti, včetně sledování pohybu živočichů v daných lokalitách. Na straně Dolního Rakouska se v rámci projektu vytváří nová mapová vrstva, která by měla navazovat na vrstvu migračních koridorů v ČR, a dochází k jejímu postupnému zpřesňování na základě využití zkušeností odborníků z ČR.

2. Thomas Wrbka, katedra biologie ochrany přírody, vegetační a krajinné ekologie, Vídeňská univerzita – Zelená infrastruktura – od mezinárodní spolupráce k místní síti biotopů

Vymezení problému

Fragmentace stanovišť vlivem dopravní infrastruktury vede k jejich vzájemné izolaci a s tím spojené genetické izolaci druhů.

Vývoj využití ploch: v posledních 150 letech ubývá luk, pastvin, drobné krajinné mozaiky i retenčních oblastí.

Statistiky Evropské agentury pro životní prostředí 2004–2014:

5 % plochy EU je zpevněných nebo přeměněných na nepřírodní oblasti.

Evropské dálnice se prodloužily přibližně o 41 % (15 000 km) a očekává se, že v nadcházejících letech narostou o dalších 12 000 km.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

Průměrná velikost souvislých plošných jednotek v hustě obydlených zemích jako Belgie je nyní pouze 20 km² (průměr EU: 130 km²).

Využití půdy v Rakousku:

Rakousko ročně zastaví procentuálně dvakrát větší plochu než Švýcarsko nebo Německo.

FBI (Farmland Bird Index) klesl v Rakousku za 18 let o 40 % – prudký úbytek dříve silně rozšířeného drobného ptactva v zemědělské krajině.

Proměna zemědělské krajiny – navzdory programu ÖPUL se rozmanitost krajiny a stanovišť stále snižuje. Přes vysoké vynaložené finanční prostředky nedochází k žádnému – nebo pouze k malému – efektu pro ochranu přírody. Rakousko tedy nadále zažívá významný úbytek stanovišť a druhů. Současně se situace ještě zhoršuje v důsledku změny klimatu

Zelená infrastruktura jako možné řešení

Strategicky naplánovaná síť přírodních a přírodě blízkých zelených i vodních ploch v městských a venkovských oblastech, která poskytuje širokou škálu ekosystémových služeb, může zlepšit zdraví a kvalitu života lidí a podporovat udržitelné hospodaření, vytvářet pracovní příležitosti a zvyšovat biologickou rozmanitost. Mezi biotopy musí být vytvořeny či udržovány koridory nebo „nášlapné kameny“, vedoucí k funkčnímu propojení sítě biotopů.

„Zelená infrastruktura je strategicky naplánovaná síť přírodních a přírodě blízkých oblastí s různými environmentálními charakteristikami, navržená a spravovaná s cílem poskytovat širokou škálu ekosystémových služeb. Zahrnuje terestrické a akvatické ekosystémy a další fyzické prvky v suchozemských oblastech (včetně pobřežních) a mořích. Suchozemská zelená infrastruktura se nachází v urbánních i venkovských oblastech.“ (Evropská komise 2013)

Projekt MagicLandscapes

Projekt „Managing Green Infrastructure in Central European Landscapes“ probíhá od 07/2017 do 06/2020 v rámci dotačního programu INTERREG Central Europe (EFRE) a realizuje ho 10 partnerů z 5 zemí a 33 přidružených institucí. V rámci projektu vznikne 9 pilotních studií.

Úkoly a cíle

Propagace konceptu zelené infrastruktury jako pomůcky pro rozvoj měst a územní plánování

Integrovaný přístup: zohlednění meziodvětvových politických a plánovacích cílů, posuzování ekologických funkcí a ekosystémových služeb zelené infrastruktury na nadnárodní, regionální a místní úrovni

Poskytování informací politikům, projektantům, uživatelům půdy a obcím jako podpora při rozhodování o investicích do zelené infrastruktury zaměřené na místní potřeby, zveřejňování jejich výhod

Výsledky:

Nástroj pro hodnocení veřejných benefitů – kde a proč plánovat a realizovat zelenou infrastrukturu
Příručka pro vytváření na důkazech založených strategií a akčních plánů pro zelenou infrastrukturu

Strategie a akční plány zahrnující strategické a místní potřeby pro zelenou infrastrukturu ve všech 9 pilotních regionech.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

3. Hana Skokanová, Marek Havlíček, Výzkumný ústav Silva Taroucy – Změny krajinné struktury v průběhu posledních dvou staletí v Českých zemích

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., Odbor ekologie krajiny, Brno

Historické krajinné struktury jsou významným fenoménem kulturní krajiny, neboť dodávají území specifický krajinný ráz a mohou být považovány za svědky historického způsobu využívání krajiny. Díky pestrosti různých typů krajinných prvků patří mezi hotspoty biodiverzity a zároveň díky poskytování mnoha benefitů je lze zahrnout do konceptu zelené infrastruktury. V současnosti tento fenomén z krajiny rychle mizí, ať již díky opouštění, především v horských oblastech, či díky zemědělské intenzifikaci a urbanizaci v nižších polohách. Mezi historické krajinné struktury můžeme počítat dochované cestní sítě (historické stezky), struktury zeleně (historické parky a zahrady, aleje, obory, bažantnice), plužiny a jejich doprovodné rysy (např. snosy, terasy, zídky), humna/záhumenky (včetně stodol, stájí, zídek), historické vodohospodářské úpravy (rybníky, náhony, hráze) či významné artefakty technické činnosti člověka a exploatace krajiny (lomy, pískovny, štěrkovny).

Pro výzkum historických krajinných struktur jsou ideální historické/staré mapy a letecké snímky. Dalším zdroji mohou být fotodokumentace, kroniky a další informační zdroje, nově zaváděné letecké či pozemní laserové skenování a důležitý je rovněž terénní průzkum. Výzkum historických krajinných struktur je možno zaměřit na regionální a lokální úroveň. Jako příklad regionální úrovně lze uvést výzkum vývoje a změn využití krajiny v devíti hlavních kategoriích (les, trvalé travní porosty, orná půda, vinice, sady, zastavěné plochy, rekreační plochy, vodní plochy a ostatní plochy) v národním parku Podyjí a jeho ochranném pásmu, kde jako podklad sloužily historické topografické mapy. Vedle vývoje kategorií využití krajiny v průběhu posledních cca 180 let byly ukázány i další analýzy, jako je rozložení nezměněných, převážně lesních, méně i polních ploch, či které procesy přeměny krajiny ve kterém období převládaly (např. na konci 19. století dominance zemědělské intenzifikace, v první polovině 20. století zalesňování východní části NP Podyjí, v dalších obdobích pak zatravňování).

Jako příklad lokální úrovně lze uvést výzkum v oblasti Kyjovska a Hodonínska, kde podkladem byly mapy stabilního katastru a letecké snímky. Výzkum se zaměřil na krajinné prvky s mnohem větší podrobností, např. nelesní dřevinná vegetace, jednotlivé stromy, maloplošná a velkoplošná pole s ornou půdou, mokřady, drobná držba. Ukázány byly změny krajinné struktury jako celku v Čejkovicích, ubývání drobné držby na Kyjovsku či drastický úbytek soliterních stromů v ptačí oblasti Hovoransko-Čejkovičko.

V závěrečných poznámkách byly diskutovány hlavní příčiny zániku historických krajinných struktur, mezi které patří velkoplošné intenzivní zemědělství, jež započalo již ve druhé polovině 20. století a pokračuje i v současnosti, rozšiřování zastavěných ploch a také opouštění a zarůstání historických krajinných struktur; v tomto případě se může projevit neochota „dřít po práci na poli/vinohradě“, odstěhování hlavně mladých do měst a s tím související změna demografické struktury a typu zaměstnání, či mechanizace v zemědělství vedoucí ke ztrátě drobných krajinných prvků, např. soliterních stromů. Rovněž byla kladena otázka, zda lze nějakým způsobem přispět

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

k záchraně historických krajinných struktur. Domníváme se, že jejich údržba, resp. obnova může pomoci v rámci boje se suchem, může sloužit jako součást ochranných opatření a obzvláště v případě drobné držby/plužin může být brána jako inspirace pro agrolesnictví. I díky tomu může být zachování/obnova historických krajinných struktur dotována v rámci různých programů.

4. DI Johannes Wolf, Úřad dolnorakouské zemské vlády, kontaktní místo pro územní plánování – Zajištění velkoplošných zelených území v Dolním Rakousku – iniciativa „Grüner Ring“

Zajištění obytných a rekreačních prostor nezbytných pro přírodu i člověka se stalo důležitou součástí koncepcí územního plánování. V městských oblastech při tom hlavní výzvy představuje dynamika rozvoje a rozmanitost zájmů. Iniciativa „Grüner Ring“ (Zelený kruh) zdůrazňuje význam velkých zelených ploch na východě Dolního Rakouska a kolem metropole Vídně. Propojuje komplexní regionální plánování s vizí udržitelného regionálního rozvoje.

Grüner Ring spojuje urbanistické koncepty, z nichž některé sahají až do 19. století, s moderním plánováním zelených ploch. Základní strukturu tvoří souvislý sled velkoplošných nezastavěných území zeleně, uspořádaných zhruba v prstenci kolem Vídně. Vyskytují se zde plochy velmi odlišných typů jako lesy, orná půda, louky, ladem ležící pozemky, rekreační území a přírodní rezervace. Ty všechny tvoří důležité stavební kameny „Zeleného kruhu“ a jsou blíže zkoumány a projednávány v rámci takzvaných regionálních směrných plánů. Krajinné součásti se zvláštními funkcemi, jež se vykazují jako krajinné služby, budou nakonec zařazeny do Regionálních programů územního plánování země Dolní Rakousko jako „krajinné součásti zasluhující ochranu“. Tyto programy jsou v neposlední řadě závazné pro obce a jejich rozvojové plánování.

Grüner Ring zahrnuje dvě chráněná území mezinárodního významu – národní park Donau-Auen (Dunajské nivy) a biosférický park Wienerwald (Vídeňský les), jež spojují mimořádné lokality v Dolním Rakousku a Vídně. Na tomto základě iniciativa společným zemským a komunálním plánováním a navrhováním doplňuje mozaiku rozmanitosti krajiny a zajišťuje další velké zelené plochy na východě Rakouska.

Bližší informace o iniciativě Grüner Ring najdete také v časopise Raumdialog č. 2/2019 na <https://www.raumordnung-noe.at/index.php?id=629>.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

5. Brigitta Mirwald, Úřad dolnorakouské zemské vlády, odbor ochrany přírody – Zachování krajinných prvků v Dolním Rakousku

V Dolním Rakousku existují tři skupiny opatření k ochraně krajinných prvků: Za prvé to jsou opatření realizovaná v dotační prioritě EU. Jsou financována z programu „Rozvoj venkova 2014–2020“, jehož podmínky jsou jednotné pro celé Rakousko. Za druhé existuje právní ochrana v jednotlivých spolkových zemích, týkající se například přírodních památek. Třetí možností je ochrana prostřednictvím specifických (zemských) projektů mimo dotační program rozvoje venkova. Tato možnost se v současnosti nevyužívá.

Opatření v dotační ose EU (Rozvoj venkova 2014 – 2020)

„Cross Compliance“ (kontrola podmíněnosti, CC) je relevantní pro přímé platby v oblasti podpory zemědělství. Předpokladem je zde dodržování standardů pro zachování dobrého zemědělského a ekologického stavu. Povinně musí být navrhovány krajinné prvky CC. Pro ochranu krajinných prvků v tomto opatření jsou podle Směrnice o stanovištích a Směrnice o ochraně volně žijících ptáků relevantní objekty vyžadující zvláštní ochranu, které jsou chráněny podle právních předpisů spolkových zemí. V případě nesprávného zacházení nebo neoprávněného odstranění rozhodne odbor ochrany přírody příslušného spolkového státu, zda došlo k porušení zákona.

„Traditionelle Charakteristika“ (tradiční charakteristické prvky, TC) jsou také relevantní pro přímé platby. Jejich vymezení je obtížné. Podle definice jsou „technicky neevidovatelné, ale v přírodě víceméně jednoznačně přítomné“. Existuje obecná povinnost tyto TC udržovat. Příkladem jsou neobdělávané meze (lineární TC) a jednotlivé stromy (bodové TC).

Opatření „Krajinné prvky ÖPUL“ je relevantní při účasti na opatřeních „UBB“ a „Bio“ v programu ÖPUL (Rakouský program ekologického zemědělství). Tyto krajinné prvky se dělí na bodové a plošné a jsou jednoznačně digitálně evidované. Platí pro ně jasné minimální a maximální specifikace průměru nebo výměry a jasné podmínky týkající se lokality. Podle procentního podílu krajinných prvků na užitné zemědělské ploše (LN) se vyplácí kompenzace od 7,- do 150,- €/ha.

Výhodou opatření v dotační ose EU je relativně levná celoplošná evidence, a tedy dobrý přehled o ekologickém působení zemědělských podniků. V Rakousku pro ně platí jednotné předpisy a lze prokázat neoprávněné odstranění.

Nevýhody opatření v dotační ose EU spočívají v tom, že nezohledňují podmínky specifické pro konkrétní druh nebo lokalitu a v různém přístupu ke klasifikaci krajinných prvků a z toho vyplývajících povinností. Další nevýhodou představuje riziko sankcí za chyby v žádostech, přestože krajinný prvek krajiny nadále plní svou funkci pro ochranu přírody. Vzhledem k tomu, že povinnost zachování začne platit až po vstupu do dotační osy, bývá předtím mnoho krajinných prvků odstraněno. Navíc často nejsou evidované potenciální krajinné prvky (např. stromy, jejichž průměr nedosahuje stanoveného minima). A neevidované krajinné prvky lze kdykoli odstranit.

Další možnosti rozvoje opatření na ochranu krajinných prvků v dotační ose spočívají především ve zvyšování prémie, protože zachování krajinných prvků je podstatnou součástí programu ÖPUL. Z druhé je třeba více zdůrazňovat význam krajinných prvků a ukazovat, že s poměrně malými náklady tu lze dosáhnout velkých výsledků. Zatřetí by bylo žádoucí zjednodušit klasifikaci krajinných prvků. A čtvrté by sankce neměly být přijímány okamžitě v případě porušení předpisu, ale mělo by jim předcházet informační opatření.

Právní předpisy spolkové země

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

Krajinné prvky se mohou rozhodnutím (podle § 12 dolnorakouského zákona o ochraně přírody NÖ NSchG 2000) stát přírodní památkou. Na přírodní památce nelze provádět žádné zásahy ani změny. V příslušném rozhodnutí se uvádí, zda a koho se týkají jaké povinnosti vůči přírodní památce.

6. Antonín Reiter & Radomír Němec, Jihomoravské muzeum Znojmo – Vzpomínka krajiny: biologický potenciál mokřadů, které zanikly před více než 50 lety

Od poloviny 20. století docházelo ve volné krajině zemědělských oblastí jižní Moravy k rozsáhlým změnám v důsledku socialistického způsobu hospodaření. Tyto změny byly na území tehdejšího Československa mnohem významnější než v Rakousku, protože zde došlo k dalekosáhlé přeměně vlastnických vztahů. Rozdíl dokládají historická i současná mapová zobrazení, letecké fotografie i dochovaný stav zemědělské krajiny.

Mokřady patřily k nejpostiženějším biotopům. Převážně jen ty velké lze lokalizovat podle starých map a leteckých snímků (např. rozsáhlé louky a slaniska kolem obce Stošíkovic na Louce). Mnohé drobnější zaniklé lokality však nelze na první pohled takto vyhledat.

Využili jsme proto různá data – publikace, dokladové exempláře v muzeích a schematické mapky odborníků z 1. půle 20. století k lokalizaci potenciálně zajímavých ploch. Analýza zákresů na současné mapy s využitím prostředků GIS ukázala, že část ploch byla nenávratně přeměněna (např. zastavěna), část však zůstala součástí rozsáhlých zorněných pozemků. Fyzickou kontrolou těchto míst v terénu jsme prokázali, že za vhodných klimatických podmínek dochází na mnoha lokalitách k rychlé obnově raných sukcesních stádií různých typů mokřadů. Prokázán zde byl také výskyt mnoha vzácných taxonů rostlin i živočichů, včetně druhů doložených po 50–100 letech od posledního nálezu v regionu (např. rostlina *Lindernia procumbens*), případně i druhů z regionu dříve zcela neznámých (např. drobný korýš *Imnadia yeyetta*). Nejvýznamnější výsledky byly publikovány (např. Zavadil et al. 2013, Reiter et al. 2014, Němec et al. 2014).

Mokřady (i jejich periodicky se projevující zbytky v zemědělském prostředí) jsou mimořádně důležitým biotopem v současné krajině. Zároveň jsou biotopem s velkým potenciálem pro obnovu. Důležitá je v tomto ohledu jak dlouhodobá perzistence zásoby diaspor mnoha významných druhů, tak dobrá migrační schopnost značného spektra mokřadních druhů organizmů. Na řadě lokalit pozorujeme jak zmíněný nástup raných sukcesních stádií, tak, pokud je lokálně upuštěno od orby, také rychlý přechod ke stabilnějším typům mokřadů, v horizontu 10 let případně až k sukcesí vedoucí k porostům vlhkomilných dřevin. Stabilnější typy mokřadů jsou často silně eutrofní a postupně v nich ubývá vzácných druhů, vázaných zpravidla na raná stadia sukcese, nástupem dřevinného (potenciálně lesního) stadia mohou mokřadní druhy zcela vymizet.

Existují tedy přinejmenším dva typy otázek, které je v této souvislosti potřebné řešit.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

Jednak otázka pro ochranu přírody a její teoretiky – v jaké míře preferovat trvalé disturbance (udržující raná sukcesní stádia) a kdy využívat potenciálu rychlé sukcese ke stabilnějším prvkům, avšak s běžnějšími druhy?

Dále pak otázka pro diskusi mezi ochranou přírody a zemědělstvím – jak vhodnou strukturu lokalit na úkor čistě produkčních ploch v krajině nastavit a jak její existenci prakticky podporovat?

Zajímavé by bylo také srovnání s podobnými typy lokalit na rakouské straně hranice, kde nedošlo v obdobné míře ke scelování pozemků a změnám vlastnických vztahů, intenzita hospodaření byt' na malých jednotkových plochách zemědělské půdy je zde však také velmi vysoká.

Němec R., Dřevojan P. & Šumberová K. (2014): Polní mokřady Znojemska jako refugium významných a vzácných druhů cévnatých rostlin. – Thayensia, 11: 3–76.

Reiter A., Merta L. & Sychra J., 2014: Nové nálezy velkých lupenonožců (Crustacea: Anostraca, Notostraca, Spinicaudata) na Znojemsku. Thayensia, 11: 89–106.

Zavadil V., Král D. & Reiter A., 2013: Large branchiopods (Crustacea: Anostraca, Notostraca, Spinicaudata, Laevicaudata) of the middle Dyje river area, Czech Republic. Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae, 98(1): 1–40.

7. Závěrečná diskuse ve skupinách a v plénu

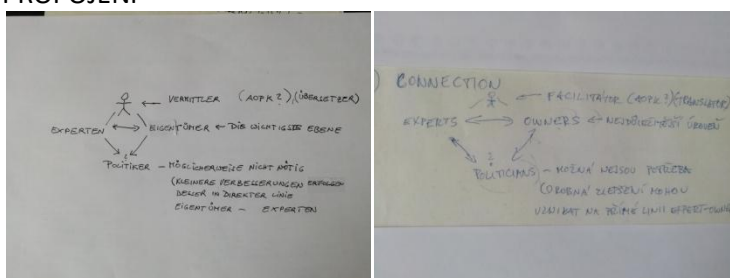
Po prezentacích účastníci diskutovali ve skupinách o zadaných otázkách a došli k následujícím výsledkům:

- Co se musí stát, aby vznikla a udržela se funkční krajinná matrix??
 - nutná je politická podpora
 - vhodné, vysoce dotované financování
 - právní zakotvení myšlenky zelené infrastruktury
 - bottom up ↔ top down
 - kultura / sociální oblast / ekonomika / ekologie
 - formulace kritérií biologické rozmanitosti
 - klimatická resilience
 - zelená infrastruktura by měla být rovnoprávná s ostatními infrastrukturami
 - zejména v ČR – návrat k obhospodařování krajiny na lokální úrovni
 - prosadit myšlenku do povědomí veřejnosti (naučit většinu, aby se jí to líbilo)
 - zjednodušení a zpřehlednění systému
 - finančně motivovat vlastníky a plně je finančně kompenzovat
 - lepší komunikace mezi veřejnou správou a soukromými vlastníky
- Jaký je první a nejnaléhavější krok k tomuto cíli?
 - první krok musí být malý
 - zvyšování povědomí u rozhodujících činitelů – jak se odborné znalosti dostávají k rozhodujícím osobám?
 - zvyšování povědomí obyvatelstva: naučit lidi, že drobná mozaika v (zemědělské) krajině je cenná

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

- kreativní vycházky
- ukazovat pozitiva a negativa
- zemědělství je atraktivní
- zemědělec/ochránce přírody jako specifická profese
- zveřejňování přidané hodnoty – celkový přínos na všech úrovních
- výzkum
- regionální nástroje pro výzkum, realizaci, doprovodná opatření, vzdělávání, komunikaci
- finanční vyrovnání jako motivační systém pro stěhování na venkov
- síťování v „komunitě“ – aktéři v ochraně přírody
- **PROPOJENÍ**

- změna dotační politiky státu
 - revidovat zemědělskou dotační politiku EU ve směru ke zrušení některých dotací
 - využití komplexních pozemkových úprav
- Jak k tomu můžeme přispět v naší sféře vlivu?
 - multiplikační funkce
 - podpora vhodných podniků
 - funkce vzoru
 - nabídnout překladatele
 - usnadnění (najít snadné způsoby)
 - vlastní životní styl (je zásadním přínosem), žít regionálně a „páchat dobro“, motivovat ostatní k účasti
 - vytvářet plochy v konceptech místního rozvoje a územních plánech, nevytvářet příliš složitá pravidla
 - snažit se na svém pracovišti přímo přispět k prosazování potřebných změn
 - zlepšení spolupráce ministerstev a dalších úřadů

Akce skončila v 16:30.

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

Skupinová fotografie účastníků:

Projekt z programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika na období 2014-2020

